

INTERNATIONELLT PROGRAM

FÖR

UMEÅ KOMMUN

Dokumentnamn: Internationellt program		
Dokumentansvarig: Tillväxt/Näringslivsservice		Dokumentdatum: 2018-03-26 KS-2017/00536-15
Godkänd av: Kommunfullmäktige	Version: [1.0]	Reviderad:

1. Bakgrund

Umeå är en del av en internationell kontext och påverkas i stor grad av utvecklingen utanför Sveriges gränser. Det är viktigt för en kommun som Umeå att följa och påverka händelser och beslut som sker på den internationella och EU-arenan: att förstå sin omvärld och ha möjlighet att utbyta erfarenheter med andra städer och beslutsfattare i världen är en nyckel till att fortsätta utvecklas. Att synas och verka i internationella sammanhang ger också uppmärksamhet på den nationella arenan, vilket t.ex. kulturhuvudstadsåret 2014 tydligt visade.

Mer än 10 procent av befolkningen i Umeå kommun kommer från andra länder, i form av gästforskare, studenter, anställda eller migranter med familjer. Det innebär att Umeå tillförts en rik mångfald av nya perspektiv och erfarenheter som det är viktigt att ta tillvara på.

Hösten 2015 antog FN 17 globala utvecklingsmål, Agenda 2030, som bland annat handlar om att avskaffa fattigdom, uppnå jämställdhet, bekämpa klimatförändringar, säkerställa god hälsa, likvärdig utbildning samt hållbar ekonomisk tillväxt. Alla medlemsländer i FN har förbundit sig att nå målen. Även kommuner är viktiga aktörer i genomförandet av agendan, och därför ska också Umeå kommuns internationella arbete bidra till att uppfylla Agenda 2030.

Det internationella programmet anger övergripande mål, inriktningar, principer samt ansvarsfördelningen för hur det internationella arbetet ska bedrivas i Umeå kommun. Programmet är kommunkoncernövergripande och utgör en gemensam plattform för det internationella arbetet för alla verksamheter i Umeå kommun. Det ska omprövas i början av varje mandatperiod. Programmet antas av kommunfullmäktige.

2. Mål

Det internationella arbetet i Umeå ska bidra till att:

- Umeå kommun uppfyller de kommunövergripande målen i den strategiska planen om att *Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050*
- Skapa mervärde för Umeås invånare och näringsliv och tillvarata utvecklingsmöjligheter
- Synliggöra och profilera Umeå som en attraktiv kommun att bo och verka i, och för företag och andra verksamheter att etablera sig i
- Synliggöra och positionera Umeå på den internationella arenan på olika nivåer, inte minst inom EU.

- Ett närmande sker mellan folk, städer och regioner i syfte att stödja och främja en fredlig och demokratisk utveckling i Europa och i vår omvärld

3. Inriktning

Umeå kommuns internationella arbete ska inriktas på i) Påverkan och omvärldsbevakning, ii) Positionering och näringsliv, iii) Internationella Umeå, samt iv) Verksamhetsutveckling.

i) Påverkan och omvärldsbevakning

Umeå påverkas direkt eller indirekt av händelser och utvecklingen i omvärlden. Det är därför viktigt att ha en proaktiv omvärldsbevakning inom de områden som har bäring på Umeå kommuns utveckling och tillväxt. Likaså behöver Umeå vara med och påverka processer, initiativ och lagförslag på internationell/EU nivå som kan vara begränsande eller möjliggörande för Umeås utveckling. Deltagande i internationella nätverk ska aktivt användas för att främja kommunens utveckling samt vara ett medel för omvärlds- och intressebevakning. Umeå kommun är aktiv och driver kommunens intressen i de nätverk man väljer att engagera sig i. Vid behov bistår Internationella enheten med stöd till verksamheterna och bolag vid deltagande i möten eller nätverk.

ii) Positionering och näringsliv

Tillväxt i regionens näringsliv är en förutsättning för Umeås utveckling. Internationellt arbete syftar i detta sammanhang till att stödja och utveckla näringslivet, bl.a. genom att förmedla kontakter, attrahera investeringar och öka kunskapspridningen. Den internationella konkurrenssituationen vid nyetableringar kräver en omfattande omvärldsbevakning och benchmarking för vårt eget lärande och utveckling. Målet är att marknadsföra och positionera Umeå enligt näringslivsstrategin så att svenska och utländska investerare, näringsliv och organisationer väljer Umeå för sin lokalisering.

Marknadsföring av Umeå som destination för internationell turism är också av väsentlig betydelse och skapar underlag för utveckling av besöksnäringen och genererar arbetstillfällen.

Umeå ska fortsätta visa sina framsteg inom det sociala och miljömässiga området där stor internationell framgång redan uppnåtts. I en värld som präglas av urbanisering är det också viktigt att Umeå positionerar sig som en nordlig kraft

för hållbar stadsutveckling, både nationellt och internationellt. Umeå ska även bygga vidare på framgångarna från kulturhuvudstadsåret 2014.

iii) Internationella Umeå

Att ta tillvara, utveckla och bygga vidare på kunskaper och erfarenheter bland den mångfald av medborgare som finns i Umeå, är en viktig del i Umeås fortsatta utveckling, inte minst när det gäller kompetensförsörjning. En utmaning för det internationella arbetet är därför att inte bara blicka utåt, utan även inåt i den egna kommunen. Umeås mångfald av medborgare berikar, öppnar gränser och ger nya influenser. De sprider även ryktet ut i världen om Umeå som en attraktiv stad och kommun att bo och vistas i. Det ska vara enkelt att vara ny i Umeå, med lättillgänglig information om samhälle, bostad mm. Arbetet med detta kräver samverkan med ansvariga myndigheter, organisationer och närings- och föreningsliv.

iv) Verksamhetsutveckling

Internationellt arbete ska stärka och utveckla den kommunala verksamheten och dess personal, i syfte att nå kommunens övergripande mål. Arbetet ska också stärka bilden av Umeå kommun som en attraktiv arbetsgivare. Det internationella arbetet ska ha ett tydligt verksamhetsfokus som tillför de kommunala verksamheterna ny kunskap, kompetens och nya perspektiv. Verksamheter och bolag deltar i internationella utbyten och samarbetsprojekt med koppling till strategiska utvecklingsområden, och har då möjlighet att ta del av extern finansiering och andra aktörers erfarenheter och kompetens.

Verksamhetsansvariga verkar för att ta del av innovationer och "best practice" på den internationella arenan i syfte att utveckla sina egna verksamheter.

4. Principer

Nedan följer ett antal principer som anger hur det internationella arbetet ska bedrivas i Umeå kommun, oavsett inriktning:

- Samarbete mellan Umeå kommun, akademi, andra offentliga aktörer, föreningar och näringsliv är en grundbult i många viktiga satsningar i Umeå. Dessa samarbetsformer ska också genomsyra kommunens internationella samarbeten.
- Umeå kommuns internationella arbete ska fokusera på samarbeten och projekt inom identifierade strategiska utvecklingsområden. De ska skapa mervärde och nytta för

kommunen och dess medborgare. Samarbeten ska kunna avslutas vid behov, varför traditionella vänortsavtal inte är att rekommendera för framtiden.

- Nätverken som Umeå väljer att ingå i ska vara strategiskt viktiga för verksamheten och dess utvecklingsmål, och engagemanget ska ha ett tydligt syfte. För att säkerställa relevans och mervärde bör deltagande i nätverken ses över och omprövas regelbundet.
- Umeå kommuns internationella arbete bidrar till att uppfylla FN:s globala hållbarhets- och utvecklingsmål, Agenda 2030.
- Umeå kommun har ett tydligt barn och ungdomsfokus, där barn och ungdomars internationella kontakter uppmuntras.
- Umeå kommun kan engagera sig i projekt av biståndskaraktär då hela finansieringen uppbärs av annan part (t.ex. Sida)

5. Organisation och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige antar det internationella programmet. Kommunfullmäktige företräder kommunen vid officiell representation utöver Kommunstyrelsens ansvarsområden samt fattar beslut om vänorter.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar, med utgångspunkt i det internationella programmet, för löpande hantering, ledning och uppföljning av kommunövergripande internationella frågor, projekt och samarbeten. Kommunstyrelsen antar riktlinjer för internationellt arbete där prioritering av nätverk, vänorter och aktiviteter sker.

Nämnder och bolagsstyrelser

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att styra och följa upp det internationella arbetet i sin verksamhet utifrån de antagna styrdokumenterna för Umeås internationella arbete. De ansvarar också för sin egen internationella omvärldsbevakning, med stöd från internationella enheten.

6. Uppföljning

Det internationella programmet ska följas upp av verksamheterna och bolagen inom ordinarie verksamhetsuppföljning och redovisas årligen till Kommunstyrelsen.